

[Prieme.]

raader i sin fulde Strenghed og er dèr fuldt ud effektiv, medens man af forskellige Grunde har undladt at gennemføre Lovens Bestemmelser paa andre Omraader. Naar Befolkningen f. Eks. ser, at en Række Landbrugs- og Gartneriprodukter samt forskellige Fisk, som udgør en meget stor Del af Befolkningens Ernæring, kommer op i overordentlig høje Priser og i Virkeligheden trods Varemangel og Prislov faar Lov til at følge Loven om Tilbud og Efterspørgsel, saa har Befolkningen Ret i, at Priskontrollen ikke er effektiv. Men det er som sagt ikke Prislovens Skyld.

Der er næppe heller Tvivl om, at der inden for andre Grene af Produktionen er Omraader, hvor Prisdirektoratet ikke har Tid til og ofte desuden mangler Forudsætninger for at gennemføre Lovens Bestemmelser. Jeg er selvfølgelig ikke blind for, hvor vanskeligt det er at gennemføre Prisbestemmelser for Kartofler, Kaal, andre Grøntsager, Fisk og forskellige Industriprodukter, men Befolkningen kan ikke forstaa dette og tror, det er Prislovens Skyld, og rejser derfor Krav om Skærpelse af Prisloven. Jeg skal imidlertid ikke her paakalde Kontrol paa alle Omraader, selv om jeg mener, det svækker den almindelige Retsbevidsthed, det vil her sige Sansen for Overholdelsen af Prisbestemmelser, at der er store Felter, hvor Priserne i Praksis er uafhængige af Prislovens § 8, men for alle vigtige Levnedsmidler og Forbrugsartikler er det nødvendigt, at Prisloven gælder. Jeg tror, at man ved en ligelig Anvendelse af Prisloven vil opnaa en Prisnedsættelse paa forskellige Varer, som kan modvirke den Prisstigning, der paa visse Punkter er uundgaelig, saaledes at det samlede Prisniveau kan holdes, hvor det nu er.

Det virker ogsaa desorienterende, naar man f. Eks. lader Priserne paa visse vigtige Raavarer stige til det 6—7, ja, 10-dobbelte uden Indgraben. Jeg tænker her f. Eks. paa Kaninskind, Dyreskind og andet, Varer, der i Dag er meget store Nødvendighedsartikler i den industrielle Produktion. Man maa heller ikke undres over, at Erhvervslivet har svært ved at forstaa, at man ved en ny Æbleordning giver Salgsforeningerne en Forhøjelse af Fortjenesten fra 2 til 3 Øre pr. kg eller 50 pCt. mere, end de havde i Fjor, samtidig med at man fastsætter Bruttofortjenesten ved Detailsalg af rumænske Ærter til ca. 12 pCt. af Værdien eller med andre Ord kræver, at denne Vare af Detailhandlerne skal sælges med Tab. Samtidig hermed gennemfører man over for

Priserne paa Restaurationer gennemgribende Foranstaltninger, der efter min Opfattelse har en meget ringe saglig Baggrund. I hvert Fald maa det sikkert nærmest paakalde Smilet, naar man vil fastsætte bestemte Priser for Snaps og Likør. Det giver i hvert Fald ikke Indtryk af, at det Arbejde, der gøres af Prisdirektoratet, gøres efter et bestemt System.

Under alle Omstændigheder er det forkert, at den mangelfulde Gennemførelse af Prisloven paa visse af de omtalte Omraader skal medføre en Skærpelse af selve Loven, hvilket kun vil gaa ud over de Dele af Erhvervslivet, nemlig Handelen, som allerede i saa høj Grad er underkastet en effektiv Priskontrol. Man kan nemlig ikke komme uden om, at Priskontrollen i første Række og væsentligst søger at sætte ind over for Omsætningens sidste Led og over for Handelen i det hele taget, idet Loven selvsagt her er lettest at administrere, da man her har Fakturaer og Salgspriser at holde sig til. De Røster, der hæver sig for en Skærpelse af Loven, maa derfor i Stedet kræve en Udvidelse af Prisdirektoratets Virksomhed paa rigtige og nødvendige Felter, hvor det hidtil har holdt sig tilbage, idet Lovens § 8 og øvrige Bestemmelser er mere end tilstrækkelig skarpe.

Ind i Diskussionen om Prisloven er ogsaa kommet Spørgsmaalet om Prisniveauet i al Almindelighed og om de forskellige Befolkningsgruppers Indtægter. Navnlig har man fra Arbejdside villet hævde, at Stigningen i Arbejdernes Lønninger har været mindre end de øvrige Befolkningsgruppers. Dette er nu ikke helt rigtigt. Vel er der Dele af Befolkningen, som i de sidste Aar har haft en betydelig Merindtægt, derunder Landbruget, Gartnerier og Fiskeri, og det kan vel heller ikke undgaas, at dette i nogen Grad har været medvirkende til det ærede Medlem Hr. Laurits Pedersens udelte Tilfredshed med den Fasthed, der var kommet over Priserne. Denne Fasthed er der jo forskellige Opfattelser af, i hvert Fald for en Del af Landbrugsvarernes Vedkommende.

Men for Handelens Vedkommende er Forholdet et andet. Man henviser ganske vist til Indtægtsstatistikken fra sidste Aar, af hvilken det fremgaar, at Arbejdernes Lønning er steget mindst, og at Handelens Indtægt skal være steget noget mere, selv om denne Stigning langt fra naar op ved Siden af de Erhvervsindtægtsstigninger, jeg nævnte før. Heroverfor vil jeg gerne pege paa, at Handelens Indtægter ikke er steget i Kraft af Prisloven eller ved Lem-